

Moutstockje

nr 13

1989

M 13

Tijdschrift over Bierfolklore

VAN "die edele orde vanden moutstock "

hoegaarden

Uitgiftekantoor

3300 TIENEN 1

driemaandelijks 3/1989

DHR. DODION M

LELIELAAN 34

2970 HEVER

— *Bierfolklore*

"DE BROUWER"

Het Hoegaards Biermanneke

'T MOUTSTOCKJE ...

V.O. E. GROOTEN

Oude Leuvenestraat 41
3300 Tienen

't Moutstockje ..

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT OVER DE BIERFOLKLORE

Uitgegeven door: "DIE EDELE ORDE VANDEN MOUTSTOCK"

Hoegaardse Bier- en Brouwersgilde
Museum 't Nieuwhuys E. Ourystr. 2
3320 HOEGAARDEN
Bankrekening: 860-0014362-85

Lidmaatschap: 250 fr. 350 fr. erelid 500 fr. beschermid

Alle artikelen uit dit tijdschrift mogen vrij overgenomen worden mits bronvermelding.

INHOUD N° 13

- Met dank aan
- Overzicht Bierjaar 1988
- Nieuws uit de Bierwereld
- De Geschiedenis van de Hoegaardse Biergilde
- Verslag van de 18e Ridderstag

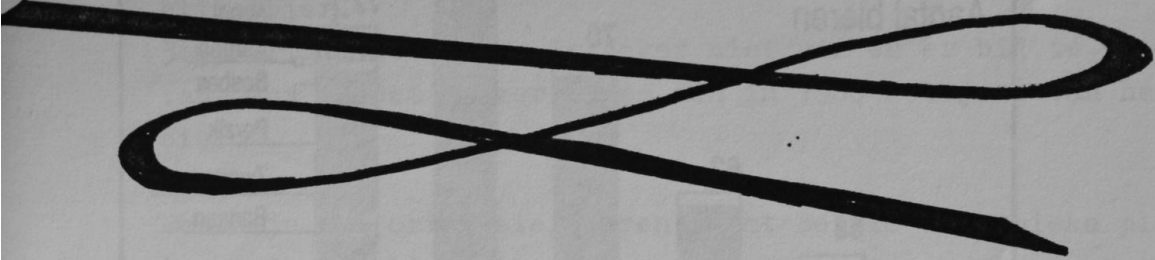
met dank aan:

- Brouwerij "DE KLUIS"	Stoopkensstraat	Hoegaarden
- Bosmans L.	Boekhandel Doelstraat	Hoegaarden
- Iadangh E	Dameskapper Doelstraat	Hoegaarden
- Coenen Y.	Kredietbank Doelstraat	Hoegaarden
- Swinnen B	Brood Banket Putzeysstr.	Hoegaarden
- Shoe Discount		Tielt-Winge
- Vleeshal	Beauduinstraat	Tienen
- Tiense Touroperaiting	Gilainstraat	Tienen
- Restaurant Taverne "Gambrinus"	Grote Markt	Tienen
- Dartsclub	Donystraat	Tienen
- Café Renaissance	Kalkmarkt	Tienen
- Taverne Rubens	Grote Markt	Tienen
- Taverne Nelson	Nieuwstraat	Tienen
- Firma Vandeput	Leuvensestraat	Tienen
- Firma Kestens	Gilainstraat	Tienen
- Electro Centre	Minderbroederstraat	Tienen
- Meubelen Huzaar	Torsinplaats	Tienen
- Van Acker-Vandeplas	Minderbroederstraat	Tienen
- Gregoire "Memo"	Minderbroederstraat	Tienen
- Gemeentekrediet	Grote Markt	Tienen
- Cera Bank	Nieuwstraat	Tienen
- Tiensebank	Nieuwstraat	Tienen
- 't Mosselhuis		Boutersem
- Museum 't Nieuwhuys	E. Ourystraat	Hoegaarden

Met dank aan al deze handelaars en instellingen voor het ter beschikking stellen van de prachtige prijzen voor de tombola ten voordele van de Hoegaardse Bier- en Brouwersgilde.

Het BIERJAAR

1988 (OVERZICHT)

Dat er de jongste jaren er reeds een enorme keuze was op de Belgische Biermarkt is zeker algemeen geweten. Maar toch was het voor sommige nog niet genoeg en sloegen terug aan het brouwen om nieuwe bieren op de markt te brengen.

Een voorbeeld: In 1983 brouwden 100 Belgische brouwerijen 570 soorten bier, vijf jaar later boden 110 brouwers 862 soorten bieren aan.

De laatste jaren is vooral een stijging van de etiket bieren te bespeuren (dit zijn dezelfde bieren die onder een andere naam nog eens op de markt worden gebracht om bijv. een streekherkomst te beklem tonen, naar aanleiding van een plechtige gebeurtenis of feest).

Een spijtig voorval dat niets met het echte bierbrouwen heeft te maken.

Maar het is er en het zal blijven bestaan.

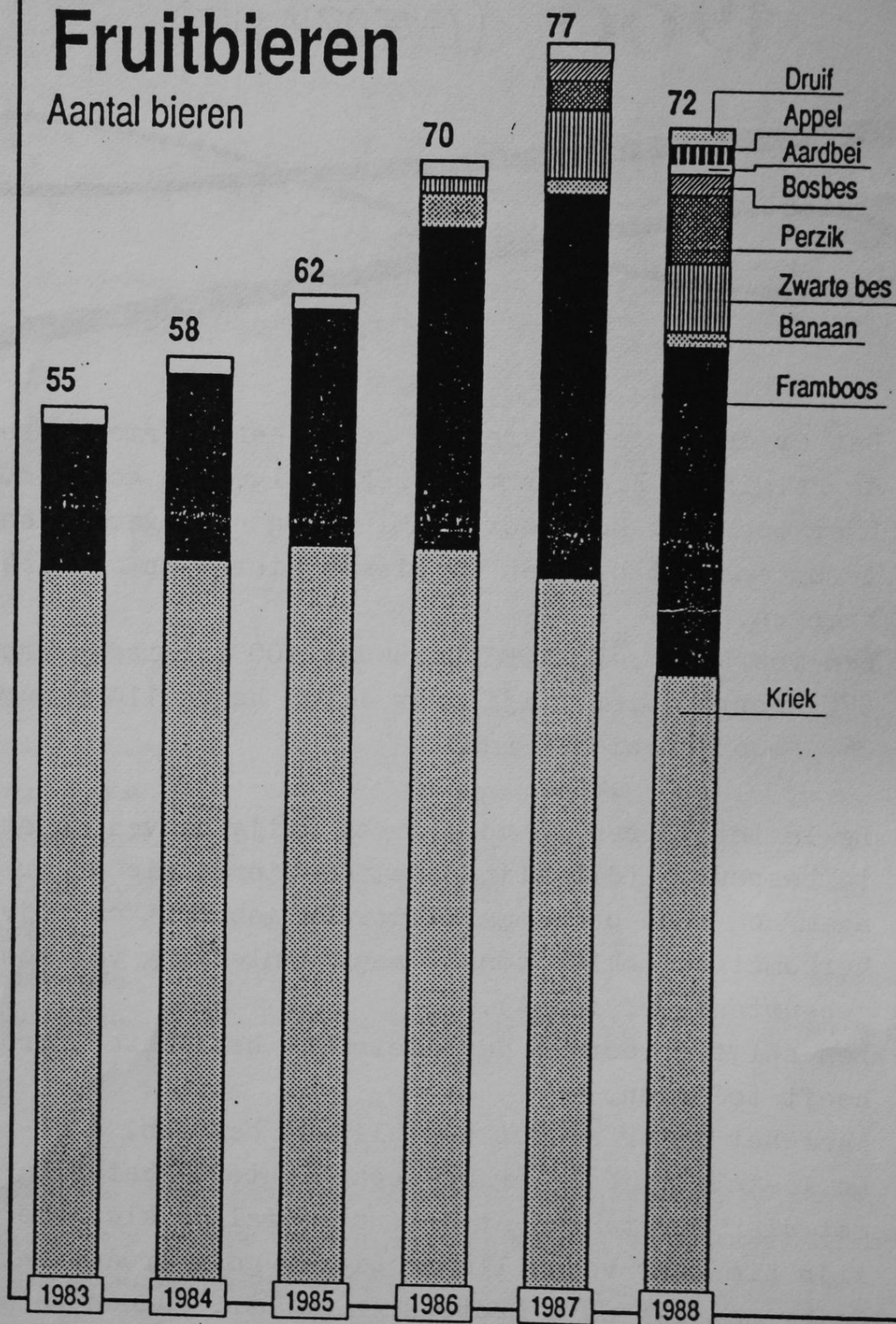
De laatste tijd is er wel een lichte verbetering merkbaar, met dien verstande dat het nu vooral de kleinere brouwerijen zijn die meer verschillende bieren gaan produceren.

Omdat ze niet zo'n grote naam hebben, kunnen ze meer experimenteren en met echte nieuwe bieren de bierwereld verrassen.

Onder kleine brouwerijen verstaan wij, die bedrijven die minder dan 1000 à 2.000HL per jaar produceren (tervergelijking Hoegaarden produceerde in 1989 250.000HL - Artois 5000000HL)

Fruitbieren

Aantal bieren

In 1987 waren er nog 75 % van de nieuwe bieren etiket bieren nu is dit percentage gedaald tot 55 %.

Verleden jaar zijn er 125 nieuwe bieren op de biermarkt gekomen, daarvan waren er 56 originele bieren, dus geen etiketbier.

56 originele bieren is zeker niet mis en er bij te weten, dat er dat 7 meer waren dan in 1986 het jaar van het bier.

Met zijn 496 originele bieren neemt België een unieke plaats in op de wereld biermarkt.

Wat is nu de voorkeur van de Belgische Bierdrinker ?

Uit een onderzoek komen de volgende punten aan het licht: de zure bieren (gueuze) gaan nog steeds achteruit, de bittere bieren winnen terrein en ook de zoete bieren boeken grote vooruitgang.

De fruitbieren zijn echt in de mode.

We hebben reeds kriekenbier, perzikbier, appelbier, druivenbier, aardbeienbier, bosbesbier, banaanbier, framboosbier, pruimenbier, zwarte besbier.

In 1988 waren er 110 operationele brouweenheden, dat zijn er drie meer dan in 1987.

Het waren: Brasserie de Blangies te Blangies

Brasserie Fantôme te Soy

Brouwerij Piessens te Temse

Zoals we reeds merkten waren de meest sukses volle biersoorten de witbieren en de fruitbieren, de light en al-koholvrije bieren volgen ook deze trend van de twee vorige bier soorten.

We kunnen dit kort overzicht afsluiten met een lijst van alle nieuwe bieren welke in 1988 zijn ontstaan en de brouwerij waar deze werden gebrouwen.

1988 was voor het Belgisch Bier een goed jaar, het gaat dus goed en 1989 heeft zich ook reeds zeer positief aangekondigd.

Neem uw pint terhand , uw pink gestrekt en elleboog horizontaal en drinken we samen ons pintje Oud Hoegaards Bier.

CANTILLON

LAMBIC DE RAÏSIN
DRUIVENLAMBIC

CUVÉE
NEUF NATIONS DE
NEGEN NATIES VAN BRUSSELS

LAMBIC 1985
LAMBIC 1987
RECOLTE
MUSCAT 1987
MUSKAAT
OOGST

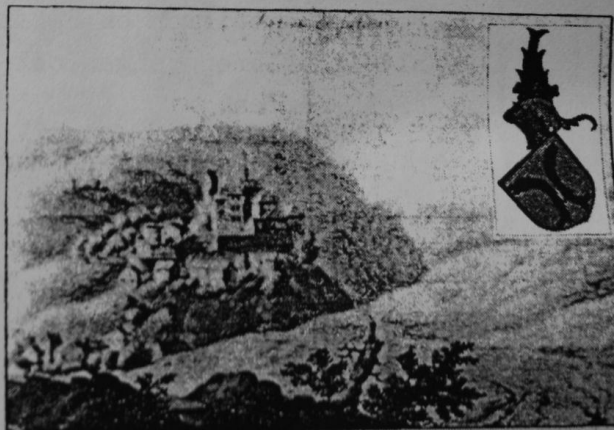
AUCUN CONSERVANT NI ADDITIF CHIMIQUE
CONSERVATION ILLIMITÉE - GEEN ENKEL
PELWAARMIDDEL OF ADDITIEF. ONBETERKTE BEWAAR.

SPRL. CANTILLON, TVPA, RUE GHEUDE STRAAT, 56, - 1070 BRU. - RCB 89 526 - HRB -

e 0,75 L CAT. S

BIERE SUR LEVURE AU GOUT EVOLUTIF BRASSÉE À L'EAU DE SOURCE
BIER OP GIST MET SMAAKEVOLUTIE MET BRONWATER GEBROUWEN
NON PASTEURISÉE ONGEPASTEURISERD

La Vieille Galme

ALC. VOL. 8%

BRIE/BRIJ D'ACHOUFFE - 6666 ACHOUFFE / Distributeur Marc LOMMERS - Tél. 080/71 57 31

DE BOTTELINGEN BEVINDT
ZICH IN DE TIJD
VAN DE MOEDERLIJKE
TEN MINUTE HOORBAAR TOT LINDIE
BATE D'EMBOUILLAGE
POUR LE BOUTON
DE LA CROIX
AUSST L'AN

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

DE NIEUWE BIEREN 1988

De onderlijnde bieren zijn originele bieren.

BROUWERIJ

NAAM VAN HET BIER

Alken - Kronenbourg
A llard en Groetembril

Brouwmeester-Maitre Brasseur
Fête de La Rose Cuvée Special

à Vapeur

Fête de Juillet '88

L' Vapeur en Folle
Cuvée de Massous blonde
Cuvée de Massous rousse
Bièrre de Spirou

Biertoren
Bios

La Flénusienne
(Z) Onder 't Schuim
Tinneke van Heule
Sinaaise Bok
La 1348

Cantillon
d' A chouffe

Cantillon druif
L' Eblouissante blonde
La Lalmedy blonde
St. Isidor blonde
Louis Katons brun
St. Isidor brune
La Fleurie de Wanze
La Vieille Salme

La Chanoinete
Ahouffe Izirel Beer
Vaartlander

Dany Prignon
de Blauques

La Glorieuse
La Rendeuxoise
Bruggeleir Quvae Anno MCMLXXXVI
Fantôme (witbier)

De Block

La Moneuse
La Moneuse Speciale Noël
Zeus

ERASMUS' JUBILEUMBIER WERD GEBROUWEN DOOR
BR. D'ACHOUFFE VOOR HOTEL-BRASSERIE ERASMUS
WOLLESTRAAT 35 - 8000 BRUGGE - 050/33 57 81
10 VOL % ALC.

BRUGGELEIR

HANDMADE IN BELGIUM

QUVAE ANNO MCMLXXXVIII

GEBROUWEN OP 1 & 2 FEB. 1988 - GEBOTTELD 11 FEB. 1988
HERGIST IN DE FLES - MET SMAAKEVOLUTIE
GEBROUWEN HOEVEELHEID : 40 HL
INHOUD : 1,5 L Ø

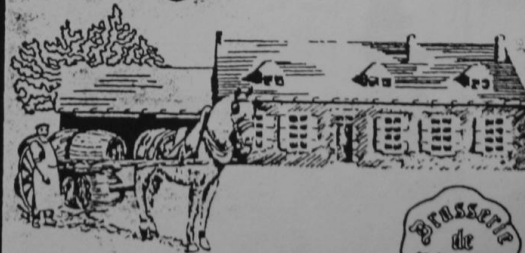
LA CHANOINETTE

BRASSERIE D'ACHOUFFE - 8000 ACHOUFFE

La Moneuse

Bière Artisanale Belge
Brassée à l'ancienne et refermentée en bouteille

e75 cl. CAT.S. RCM: 114.206

De Dolle Brouwers

de l'Abbaye des Rocs

De Neve

de Silly

De Smedt

du Bocq

Dupont

Eupener Bierbrauerei

Fantome

Friart

Gielen

Haecht

Huyghe

Arabier Donker

Le Miroir

Vlotbier

Stok

Oerbier licht

Cuvée du Brochon

Abbaye des Rocs Christmas

De Neve Pêche

De Neve Grand-cru

Forteyn bier

Postel

Cuvée Spéciale de Chèvremont

La Louvoise

Fana blonde

Fana brune

La double Patriote

La Grande Lonarque

La Laekenoise

Gauloise Cuvée 8

Tradition des Moines blonde

Tradition des Moines brune

Vieille des Estinnes

Speciaal bier

Saison d'Erezée Prentemps

Saison d'Erezée Eté

Saison d'Erezée Automne

Saint Feuillien blonde

Rembrandt's bier

Pruver

't Paterke

Gielen Pils

Haechts tarwe bier

Cuvée de Namur blonde

Cuvée de Namur brune

Artevelde Grand-cru op gist

Artevelde op gist

La Poiluchette Cuvée Thyria bla

La Poiluchette Cuvée Thyria blo

La Poiluchette Cuvée Thyria br.

Special Drink Center Shape

CAT S 33CL - DINS 6 - 11 D VOL - 69 - HOGE GISTING MET NAGISTING
SPECIAAL BROUWSEL VOOR DE VLOTTENTOCHT OP 21 AUGUSTUS 1989
C 10R DE DOLLE BROUWERS 8160 ESEN BELGIUM VOLGENS ORIGINEEL
R. CEPT BRUIDSBIER 1986 - MUIT - WATER - HOP - GIST

BRASSIN EXCLUSIF D'ÉTÉ - BIÈRE NOUVELLE BRASSÉE D'APRÈS UNE
ANCIENNE RECETTE DE NOS VILLAGES - AROMATISÉE PAR LES FLEURS
ET PLANTES DU MOMENT - CAT. S - 8% VOL. - ALC. -
BRASSERIE "FANTOME" - RUE PREAL 8, 5454 SOY, 086/477586 -

La Binchoise

Lefèbvre

Leroy

Liefmans

Maire

Martens

Moortgat

Mynsbrughen de Silly

Onbekende Brouwer

Piessens

Riva

Safir

Sint Bernardus

Sint Etienne

Sint Guibert

Grisette d' Automne

Takir

La Buxus

L' Iguanodon

La Carps

Cuvée de Centenaire

Dore

Bière la Pax Chatelet

La Condrusienne

Blonde du Menhir

Oelens Boerke

Abdij van Maegdendale

La Gaumaise brune

La Saint Hubert

La Hotteuse Grand-cru

Martens Pils

Godefroy

La Bracque

Cuvée Gerpinoise

La Délicieuse de l'Hotel Amblève

La Licheline

Bokrijks Hoevebier

Cuvée de Forq

Goeleke

Halletrut

Sans - Temps

Sublim

Cardor

Baptiste

Smash

Carmelietes

Sint Sixtus blond

Oevense Bruine St. Lichel

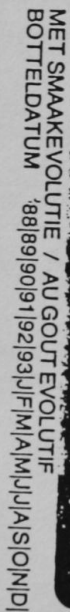
Die Swaene

La Faysanne

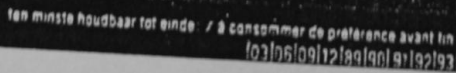
BU. EISENBERG, TAMSE 03/771.03.63

0350

Ted Wilson baseball bat being
consumed by orofacial cleft

— — — — —
GEBROUWEN EN GEBOTTELD - BROUWERIJ 'T STEEDJE
CAT.S/78 CL.

Steedje

Sterkens

Stubbe

Union

Va n den Bossche

Van Eecke

Van Honsebrouck

Van Roy

W ielemans

Polderbier

Jubileum

Engeltjesbier

Steedje christmas

Beyerd Speciaal 150

Saint Denise

Voske

St. Denise dark

St. Denise Grand-cru

Filip Lootens

Houten kop

Grimbergen Optimo Bruno

Bumke

Iepers Wit

Blanch-ke

Bokrijk Tripel Gand-cru

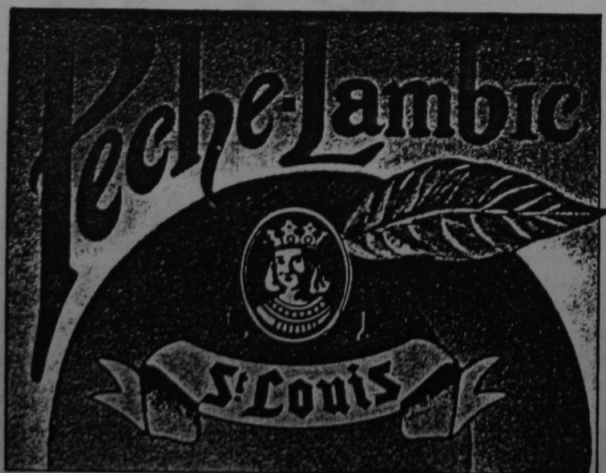
St. Louis peche Lambic

Be-light

Hengelo Pilsener

U moet niet proberen al deze nieuwe bieren te proeven op een weekend, waarschijnlijk zal er iets misvallen, en zal terug de fout bij het bier en niet bij de man of vrouw liggen.

Procit

Nieuws Lijn

We hebben eerst en vooral de tentoonstelling "HET BIER" welke doorgaat in het nieuwhuys museum te Hoegaarden, en dit tijdens de twee vakantie maanden, zeker een gelegenheid om ook eens het Biermuseum te bezoeken
Inlichtingen daarover zie folder. Het museum is gesloten iedere woensdag en ook van 1 tot 16 augustus 1989.

Op zondag 3 september 1989
in de namiddag 15.00 uur is
er de GRIETMUILVIERING te
Bost (Tienen)
Een unieke kans om de echte
Hoegaardse Bierfolklore
mee te maken.

Daarop wordt U eveneens verwacht.

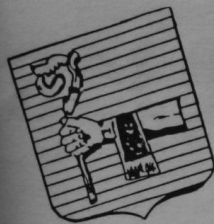
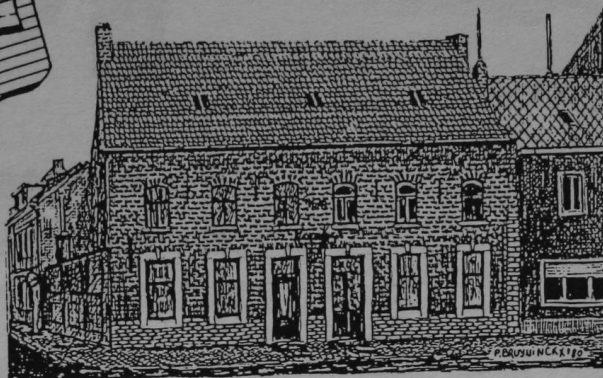
tentoonstelling het BIER

24 JUNI - 27 AUG. '89

VOOROPENING ZATERD. 24 JUNI - 17 UUR

museum
t nieuwhuys

Veiliger in de auto

BIERMUSEUM 't nieuwhuys

ERN. OURJSTRAAT 4 3320 HOEGAARDEN TEL. 016/76.62.94

Museum-Taverne, alle dagen open vanaf 10 uur, woensdag gesloten.

In de XVIIIe eeuwse museum-taverne kunt U de Hoegaardse bieren proeven, bewaard in frisse kelder op aardengrond.

Trefpunt met landelijke stemming, waar regelmatig iets te zien is : tentoonstellingen, het biermuseum, volksspelen enz.....

Er is ook een openluchtterras met kegelhofke, fel gewaardeerd bij mooi weder, een bierkelder en een museumwinkeltje.

Geleide museum- en dorpsbezoeken op aanvraag.

Jong en minder jong, iedereen is W E L K O M

39

7 UUR

Over Buckler als het eerste Nederlands alcoholarm (0,5 procent alcoholgehalte) bier. „De ene keer neem je 'n biertje. De andere keer 'n Buckler". Zo stond het in de advertenties. Heineken kondigde een omloop over Europa aan maar ons land was voorlopig niet aan de beurt.

Het eerste alcoholarme bier van eigen bodem was er nog voor Buckler. Het heet Edel-Braü (0,3 procent) en wordt sinds februari van dit jaar gebrouwen door brouwerij Strubbe in Ichtegem. „Niet alleen aancafés, ook andere, hebben belangstelling maar wij wachten wat het wordt met de eindejaarsfeesten", zegt men daar.

In april pakte de Bocholtse brouwerij Martens uit met Clausthaler (0,5 procent), ingevoerd uit de Bondsrepubliek. In Bo-

ongelukkig voor de statistieken

bieren van 1,2 procent?" Volgens Boes is Tourtel de marktleider van de alcoholarme bieren in ons land. „Zij doen maar", zegt de bedrijfsleider van Jet Frisdranken uit Moorsele die al een tiental jaren Gerstelbraü (0,48 procent) uit Duitsland invoert. „Onze omzet is zo groot als de hunne". Gerstelbraü was in die tien jaar, samen met Birell, het enige bier met weinig alcohol in België. De toestand is wel sterk geëvolueerd.

Ondanks de grotere invoer, de beginnende productie en de groeiende belangstelling is het alcoholarme bier in ons land nog een randfenomeen. De Konfederatie der Brouwerijen van België (CBB) heeft er geen cijfers over. Toch wordt er voor dit bier vanaf volgend jaar in de statistieken

n bier

art kolommetje voorzien. Ook dat is ind. Voorlopig haalt het verbruik et 1 procent van de totale konsumptie. Misschien is dit bier wel een noodzaakswaad", zegt men bij de CBB. „Het is nu een alternatief, midden de veranderingen voor meer gezondheid en veiligheid."

Etiket

De reclame voor bieren met weinig alcohol gebruiken de brouwerijen nu omvatten als „bier zonder alcohol", „alcoholarm" bier, „alcoholvrij" bier. Niettemin controleert de alcoholgehaltes maar meldingen kloppen niet altijd. Vanaf 1989 kan dit niet meer. Dan beginnend landen van de Benelux Economische Unie, België, Nederland en Luxemburg enkele EG-richtlijnen toe te passen. De Raad van ministers van de EU heeft dat op 24 november 1987. Vanaf 1990 een „alcoholarm" bier een drank met een alcoholgehalte tussen 0,1 procent en 0,6 procent volume. Een „alcoholarm" bier mag maximum 0,1 procent alcohol bevatten. Dit worden de verplichte vermeldingen op het etiket.

Voorlopig mag men nog bier tot 1 procent alcoholarm aanprijzen. Tourtel van Kronenbourg moet in de volgende jaren van 0,8 procent naar 0,6 gebracht worden. Anders mag dit bier niet meer „alcoholarm" genoemd worden. „Komt in orde", zegt men in de brouwerij.

Wettelijk vormen deze bieren een gemakkelijke karwei. Ofwel brouwt men het en haalt men nadien de alcohol eruit, ofwel gebeurt er iets tijdens de gisting. Het lage alcoholgehalte zorgt voor de juiste procédés zitten in de geheimen.

Ons land volgt dus de trend van andere landen. In de Bondsrepubliek is de afzet van alcoholarm bier in de afgelopen zes jaren toegenomen naar 900.000 hectoliter per jaar. Maar ook dat is nog altijd maar 1 procent van de productie in dat land. De meeste brouwerijen moeten er toch meer van dan andere want de „vorstelijke brouwerijen" Thurn en Taxis bij voorbeeld brouwen dit jaar 520.000 hl „gewoon" bier en al 100.000 hl alcoholarm. Het verbruik verschilt sterk van streek tot streek. In Noordrijn-Westfalen bedroeg het verbruik van alcoholarm bier in 1986 slechts 0,2 procent van het globale bierverbruik. In Beieren, waar je het misschien het minst zou verwachten, bedroeg dat percentage toen al 1 procent.

Ook in Frankrijk en in de Verenigde Staten zijn alcoholarme bieren ingeburgerd, al verliest dit bier in de VS wel een beetje terrein op de andere. Het alcoholarme produkt van Anheuser-Busch is niet meer zo in trek en daarom zoekt deze bierreus andere markten en kijkt hij begerig naar Europa.

André PEETERS

Veiliger in de auto met alkoholarm bier

Uit "HET NIEUWSBLAD"

van november 1988

NIEUWS UIT DE BIERWERELD

Het is allemaal nog pril en de brouwers zelf weten niet goed waar het naartoe gaat en hoe zij moeten reageren, maar er is een groeiende belangstelling voor alkoholarm of -vrij bier. Zoals de brandweelrui van Genk zijn er vele landgenoten die op bier overschakelen dat hen toelaat veilig achter het stuur plaats te nemen. Anderen drinken tussendoor een alkoholarm biertje. De eerste commentaren kwamen vaak neer op „dat schotelwater is niet te drinken“, maar het vocht schuimt, het smaakt niet zo slecht en het ziet er uit als bier. Feit is dat bier met weinig alkohol ook bier is en het ook zo steeds meer wordt aanvaard.

„Bier met bijna geen alkohol dat voortreffelijk smaakt“ en „Je hebt zin in een biertje maar niet in alkohol?“. Met deze slagzinnen presenteerde Heineken in september Buckler als het eerste Nederlands alkoholarm (0,5 procent alkoholgehalte) bier. „De ene keer neem je 'n biertje. De andere keer 'n Buckler“. Zo stond het in de advertenties. Heineken kondigde een stormloop over Europa aan maar ons land komt voorlopig niet aan de beurt.

Het eerste alkoholarm bier van eigen bodem was er nog voor Buckler. Het heet Edel-Braü (0,3 procent) en wordt sinds februari van dit jaar gebrouwen door brouwerij Strubbe in Ichtegem. „Niet alleen aancafés, ook andere, hebben belangstelling maar wij wachten wat het wordt met de eindejaarsfeesten“, zegt men daar.

In april pakte de Bocholtse brouwerij Martens uit met Clausthaler (0,5 procent), ingevoerd uit de Bondsrepubliek. In Bo-

cholt bereidt men een campagne voor gericht op de verkeersveiligheid. Opvallend is dat men het bier voorstelt als „het luxebier van de alkoholarme bieren“ met de bedoeling de hogere prijs te verantwoorden.

Alkoholarm bier wordt zwaarder belast dan gewoon bier met als gevolg dat een flesje van 33 cl. in een café al vlug 60 fr. kost. Voor die prijs drink je twee pilsjes van 5 alkoholgraden. Martens wil er gerust mee voor zorgen dat er ook alkoholarm bier van het vat komt: „Als er een café belangstelling voor heeft en de omzet groot genoeg is, waarom dan niet?“

Steeds meer bieren met weinig alkohol

Midden dit jaar begon brouwerij Alken-Kronenbourg Tourtel (0,8 procent) te promoten, een uit Frankrijk ingevoerd produkt van Kronenbourg. „Wij hadden niet verwacht dat het zo vlug een sukses zou worden“, zegt Yannick Boes. Er worden binnen de nieuwe samenwerking met brouwerij Maes nu afspraken gemaakt over de verkoop van alkoholarme bieren. Dat zou ertoe kunnen leiden dat het door Maes uit Zwitserland ingevoerde Birell, het enige bier in ons land onder 0,1 procent alkoholgehalte, van de markt verdwijnt. Maar het is even goed mogelijk dat Maes met een eigen produkt begint.

Als er genoeg belangstelling komt voor alkoholarme bieren, zal Alken-Kronenbourg niet aarzelen om Tourtel hier in België te gaan brouwen, wellicht in Zulte of Alken. Boes ziet nog een bijkomend aspect: „Een marktstudie moet nog uitwijzen of er geen interesse bestaat voor een bier met een laag alkoholgehalte, bij voorbeeld 1,2 procent. Dat is dat wel geen echt alkoholarm bier maar dan moet er maar een nieuwe benaming voor gevonden worden.“ Ook Artois heeft problemen met de wettelijke vastgelegde benamingen: „Liever een aanduiding in de zin van „laag“ alkoholgehalte, al moet de wetgeving gevolgd worden, maar dat „arm“ is zo'n ongelukkig woord. En wat met onze tafelbieren van 1,2 procent?“

Volgens Boes is Tourtel de marktleider van de alkoholarme bieren in ons land. „Zij doen maar“, zegt de bedrijfsleider, van Jet Frisdranken uit Moorsele die al een tiental jaren Gerstelbraü (0,48 procent) uit Duitsland invoert. „Onze omzet is zo groot als de hunne“. Gerstelbraü was in die tien jaar, samen met Birell, het enige bier met weinig alkohol in België. De toestand is wel sterk geëvolueerd.

Ondanks de grotere invoer, de beginnende produktie en de groeiende belangstelling is het alkoholarme bier in ons land nog een randfenomeen. De Konfederatie der Brouwerijen van België (CBB) heeft er geen cijfers over. Toch wordt er voor dit bier vanaf volgend jaar in de statistieken

een apart kolommetje voorzien. Ook dat is tekenend. Voorlopig haalt het verbruik lang niet 1 procent van de totale konsumptie. „Misschien is dit bier wel een noodzakelijk kwaad“, zegt men bij de CBB. „Het is inderdaad een alternatief, midden de boodschappen voor meer gezondheid en meer veiligheid.“

Etiket

In de reclame voor bieren met weinig alkohol gebruiken de brouwerijen nu omschrijvingen als „bier zonder alkohol“, „alkoholarm“ bier, „alkoholvrij“ bier. Niemand controleert de alkoholgehalten maar de vermeldingen kloppen niet altijd. Vanaf 1 mei 1989 kan dit niet meer. Dan beginnen de landen van de Benelux Economische Unie, België, Nederland en Luxemburg, enkele EG-richtlijnen toe te passen. Het comité van ministers van de BEU besliste dat op 24 november 1987. Vanaf 1 mei is een „alkoholarm“ bier een drank met een alkoholgehalte tussen 0,1 procent volume en 0,6 procent volume. Een „alkoholvrij“ bier mag maximum 0,1 procent bevatten. Dit worden de verplichte vermeldingen op het etiket.

Voorlopig mag men nog bier tot 1 procent als alkoholarm aanprijzen. Tourtel van Alken-Kronenbourg moet in de volgende maanden van 0,8 procent naar 0,6 gebracht worden. Anders mag dit bier niet meer „alkoholarm“ genoemd worden. „Komt wel in orde“, zegt men in de brouwerij.

Brouwtechnisch vormen deze bieren geen gemakkelijke karwei. Ofwel brouwt men eerst en haalt men nadien de alkohol eruit ofwel gebeurt er iets tijdens de gisting dat voor het lage alkoholgehalte zorgt. Maar de juiste procédés zitten in de geheimkast.

Ons land volgt dus de trend van andere landen. In de Bondsrepubliek is de afzet van alkoholarm bier in de afgelopen zes jaar verachtvoudigd naar 900.000 hektoliter per jaar. Maar ook dat is nog altijd maar één procent van de produktie in dat land. Sommige brouwerijen moeten er toch meer in zien dan andere want de „vorstelijke brouwerijen“ Thurn en Taxis bij voorbeeld brouwen dit jaar 520.000 hl „gewoon“ bier en al 100.000 hl alkoholarm. Het verbruik verschilt sterk van streek tot streek. In Noordrijn-Westfalen bedroeg het verbruik van alkoholarm bier in '1986 slechts 0,2 procent van het globale bierverbruik. In Beieren, waar je het misschien het minst zou verwachten, bedroeg dat percentage toen al 1 procent.

Ook in Frankrijk en in de Verenigde Staten zijn alkoholarme bieren ingeburgerd, al verliest dit bier in de VS wel een beetje terrein op de andere. Het alkoholarm produkt van Anheuser-Busch is niet meer zo in trek en daarom zoekt deze bierreus andere markten en kijkt hij begerig naar Europa.

André PEETERS

Het moet gezellig blijven

Van onze redacteur

Op twintig jaar tijd zijn er in geheel het land zowat 10.000 café's verdwenen. Niet erg, zeggen de brouwers, want er zijn er nog teveel. Ze vrezen dus geenszins een weerslag op het caféleven nu het pintje gevoelig duurder zal worden. Belangrijk is dat de vroegere stamineebaas een ander profiel moet krijgen.

"De professionele vorming van deze mensen is nog steeds onvoldoende en elke vergelijking met de ons omringende landen is onmogelijk", aldus Yannick Boes, voorzitter van de Nationale Dienst voor het Debiet van het Bier. Nochtans zijn wij het bierland bij uitstek en zullen wij dit ook nog wel een tijdje blijven. Dat kan, indien het voor de brouwers economisch verantwoord blijft. Voorzitter Boes, die tegelijk Alken-Maes vertegenwoordigt vindt de prijsverhoging met 8,5 t.h. voor vatenbier en 5 t.h. voor de gebottelde soorten een minimum.

"Dit komt neer op 2 fr. per pintje en niet 5 fr. en méér, zoals werd aangekondigd", zegt hij. De prijzencommissie heeft de brouwers niet gevolgd in hun vraag tot algemene verhoging met 12 t.h.. Boes verwijst naar de enorme investeringen van de jongste jaren, die ook de Belgische bierproductie hebben teruggebracht tot twee grote groepen: Belbru (Artois-Jupiler) controleert zowat 60 t.h. van de markt, Alken-Maes 20 t.h. en de rest wordt verdeeld door nog enkele ambachtelijke kleine brouwers, waarbij Haacht met 4 t.h. als de grootste zelfstandige is overgebleven.

"Dat is de voorlopige situatie", aldus nog Boes, "volgend jaar kan een Japanner het in zijn hoofd krijgen om ineens de gehele Belgische bierproductie op te kopen. In het vooruitzicht van 1992 is dat niet ondenkbaar. Indien daarbij een concurrentie met aantrekkelijke voorstellen van de Australische markt zou komen, welke brouwer zal er dan neen zeggen?"

Beweging

Er zit dus voortdurend beweging in dit bierland. De heroïsche strijd tussen de zelfstandige bierhandelaars en de grootwarenhuizen is vrijwel geheel stilgevallen. De sanering -zeg maar: het verdwijnen van vele kleine "uitzetters"- is achter de rug.

Yannick Boes: "Die bierhandelaars hebben daar verstandig op gereageerd. Wie wilde overleven is zelf begonnen met een drankendiscout of drive-in. Ze

gaven daarmee het enige antwoord dat er mogelijk was in deze drankenslag: moderniseren of verdwijnen. De brouwers zelf hebben immers hetzelfde moeten doen ten opzichte van binnen- en buitenlandse concurrentie, en dat staat nog helemaal niet stil.

Het thuisverbruik is dus een aspect waarmee de verbruiker en de zelfstandige handelaar is meegegroeid. Thuisbezorging is een luxe geworden. Ruime discounts met parkingmogelijkheid is de oplossing. Het is een kwestie van andere gewoontes en de consument is vrij vlot gevolgd.

Dé cafébaas

Tien café's in elke straat hoeft niet meer voor de h. Boes. Dat is economisch niet meer haalbaar, verleden tijd, hoewel hij helemaal niet bevreesd is dat het café op de hoek zal verdwijnen. "Het moet gezellig blijven", zegt hij, "en dat kan alleen wanneer de 'patron' zijn stiel kent. Wie een pintje wil, krijgt dit graag bediend met vakkennis, uit een proper glas, met de gepaste kol, behandeld zoals het hoort, met de nodige flair en voorkomendheid. Daarbij moet opgemerkt worden dat de jeugd minder alcohol verbruikt of tenminste op een andere manier een drankgelegenheden bezoekt dan hun ouders en grootouders".

De café-baas moet opgeleid worden als een verkoper, die zijn klanten waar voor hun geld geeft en daarbij kan luisteren, deelnemen aan het sociaal leven, soms wat psychiater speelt en altijd beleefd blijft.

In de omliggende landen is dat allemaal allang verworven. De Nationale Dienst voor het Debiet van het Bier doet ook hier heelwat inspanningen. Reeds tien jaar wordt hiervoor de nationale "Tapwedstrijd" georganiseerd.

"Het gaat daar niet alleen om een proper pintje", aldus Yannick Boes, "wij willen een type-cafébaas dat niet failliet gaat". Met reden, want meestal is de brouwer mede het slachtoffer bij dergelijke faling.

W.P.

Uitslag tapwedstrijd

De eerste vijf in de rangschikking van de uitslag van de tapwedstrijd waren respectievelijk: P. Bosmans uit Lubbeek met 96,25 punten, Joëlle Galloy uit Seilles met 96,25 punten, Luc Mussen uit Dilsen met 95 punten, François Guillemar met 95 punten en D. Van Snick uit Idegem met 94,75 punten.

G.V.A. 23/11/88

H E D E N =====

1965 Inhuldiging van het museum voor heemkunde, folklore en oudheidkunde.

Tentoonstellingsruimte voor verzamelingen en privaat kunstbezit.

Diverse kulturele en folkloristische nevenactiviteiten.

Historische kelder met oude waterput en doopvontsteen.

Bierkelder der Edele Orde vanden Moutstock, de Hoegaardse Bier- en Brouwersgilde

Vergaderplaats en Klubhuis voor gilde- en verenigingsleven.

Oude volksspelen, kegelbaan, ringwerpen, bakschieten enz.

1990 Opening van het Biermuseum.

Geschiedkundig tijdschrift "ALPAIDIS" te bekomen mits storting van 250 fr. op rekening n° 310/0370021/52 van 't Nieuwhuysmuseum vzw Hoegaarden.

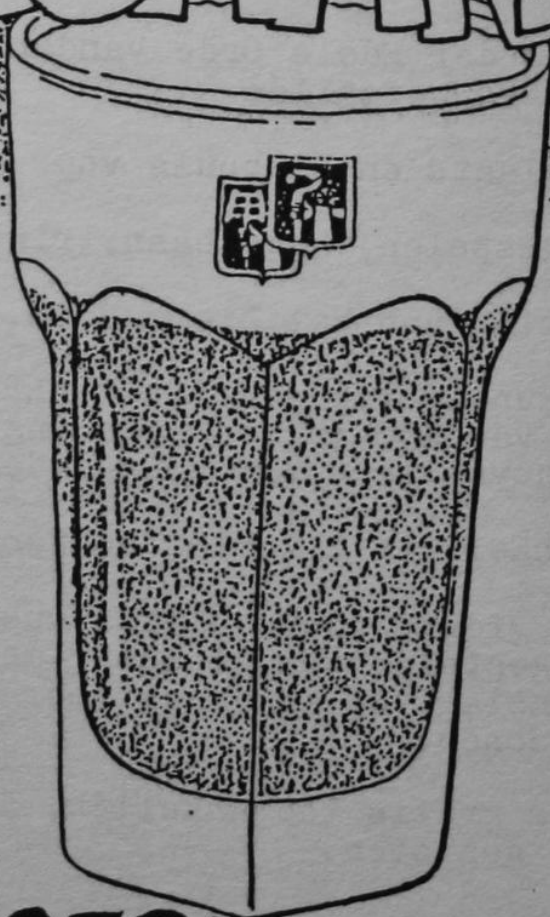
Museumwinkel met allerlei souvenirs.

Bevoegde gidsen voor geleide museum- en dorpsbezoeken, langs ingestelde wandelpaden, met heemkundige en historische inslag, op aanvraag voor groepen van minimum tien personen.

Museum is gratis toegankelijk, alle dagen vanaf 10 uur woensdag gesloten.

**HOE GOED!!
HOE GRAAG!!
HOEGAARDEN**

HOEGAARDEN
IS 'N WITBIER
MAAR NIET IEDER WITBIER KOMT UIT
HOEGAARDEN

Dit is de geschiedenis van de oude Brouwersgilde van Hoegaarden, opgesteld aan de hand van een oud document, getiteld :

" Authentieke extracte recapitulatief uyt die register van 't Paen- oft Brouwersguld ende corporatie van Biervercopers binnen de Vryheydt van Hougaerde residerende "

die Edele Orde vanden Moutstock

" Ten jaere MDCXV Ordonnantiën van Protectie voor meerdere bescherminghe ende prosperiteyt der Paenhuyzen binnen Hougaerde, om bekomen te syn van onse Prinse-Biscop Ferdinandus van Beyeren ".

(op het dokument staat vermeld folio 31, dit is fout het moet folio 21 zijn)

Door het vruchtbare akkerland kende de graanhandel te Hoegaarden een uitzonderlijke bloei, waardoor de graanmolens goede zaken deden. De boeren lieten hun beste granen malen om in de biernijverheid, die een hoge vlucht begon te nemen, te worden verwerkt. Menige vreemdeling voelde zich door deze welvaart dan ook aangetrokken, om zich in de "Hoegaardse enclave" als brouwer te komen vestigen.

Maar de Brouwersgilde kwam hiertegen in verzet en richtte zich tot hun beschermer de Luikse Prins Bisschop. Deze vaardigde op 25 dec. 1615 volgende verordening uit ter bescherming tegen vreemde indringing en ter beveiliging tegen alle bierversaling.

- 1 - Geen enkele brouwer mocht zich te Hoegaarden vestigen, tenzij hij tot de katholieke godsdienst behoorde en trouw wilde beloven aan het gezag van de Luikse Bisschop en zijn opvolgers.
- 2 - De zonen van Hoegaardse brouwers en zij die reeds 12 jaar lang als brouwer te Hoegaarden gevestigd waren (dus sinds 1603) moesten geen patentrecht betalen, al de anderen wel.
- 3 - Het patentrecht bedroeg 15 gouden florijnen voor de Luikse onderdanen (dit was het geval voor de Hoegaardiers), 30 florijnen voor hen die uit Brabant of een andere streek buiten het Prinsbisdom Luik afkomstig waren, terwijl de bastaarden of onwettige kinderen van Luikse afkomst 35 florijnen en deze der vreemdelingen 60 florijnen moesten betalen.
- 4 - Een Hoegaardse brouwersdochter mocht zonder patent haar vader als brouwer opvolgen, maar indien zij geen brouwerszoon trouwde, moest zij 12 florijnen patentgeld storten.
- 5 - Een vreemdeling als gast in een brouwerij tewerk gesteld, moest beloven minstens 3 jaar in dienst te blijven.

Verder kwamen er nog enkele punten bij, om de goede kwaliteit en "prosperiteyt" van het bier te handhaven.

Wie schuldig werd bevonden aan bierversaling werd veroordeeld tot een bedevaart naar Sint Lambertus te Luik, naar Rome of naar het eiland Cyprus. Bij herhaling werd de schuldige verbannen en geschandvlekt.

En zo werden de Hoegaardse brouwers van hogerhand bevoorrecht, maar tegelijk wilde de Bisschop de poort open laten voor vreemde nijveraars, om de bloei van de bierhandel te bevorderen.

Punt 4 van de verordening dreef echter de onderlinge uithuwelijking van brouwerskinderen in de hand en zou zich in de XVIIIe duchtig laten voelen in de schoot der grote brouwersgeslachten.

BEKENDMAKING VAN
DE VERORDERING TER
BESCHERMING EN BEVEILIGING
VAN HET HOEGAARDS BIER
1615

" Item die wederom instellinghe van die regelen vant Guld ende niet meer ghelyck dat eerstmael int beginsel onder malcander tusschen Paenheeren ende Wijnsetters verdraeghen is geweest ".

In datzelfde jaar 1615 werden de statuten herzien en niet meer zoals bij de stichting tussen brouwers en wijnboeren was overeengekomen. Dit bewijst dat rond dit tijdstip de wijnhandel zo goed als verdwenen was, zodat er omzeggens nog alleen bierbrouwers in de gilde overbleven.

Sinds 1582 was de Hoegaardse wijnhandel reeds tot 1/3 geslonken, ofschoon er toen nog een 100 tal wijngaarden in uitbating werden gehouden door 71 wijnboeren (Cijnsboeken van 1582)

De invoer van Franse wijnsoorten uit het zonnige zuiden en de vlugge opgang van de biernijverheid, waren oorzaak dat de Hoegaardse wijn-teelt stilaan begon te slinken, om rond 1615 voor goed de plaats te ruimen voor de dranken gemaakt met gerst, tarwe en hop.

De Hoegaardiërs hadden ondervonden dat de wijn te snel de zinnen bedwelmden en tot slaperigheid aanzette. Zij verkozen het bier, waarvan zij een grotere hoeveelheid konden gebruiken, en wisten dan ook zulkdanige soort te vervaardigen, die spoedig de vermaardheid van de wijn te boven ging en aan betere voorwaarden kon geleverd worden.

Een deskundige beschreef deze gerstendrank als volgt:

" Het Hoegaards bier heeft een bewonderenswaardige kroon en loop als geen ander, zoet en zacht naar binnen. Het is de meest verfrissende drank, licht troebel met weinig kleur, maar uiterst rijk aan fijne schuim. Men kan er overvloedig van drinken zonder ongesteld te zijn, zodat het een uitverkoren drank is bij zomerwarmte."

(Cfr. Alph. Wauters - Hist. Comm. Bel. Houg.)

De toen vervaardigde bieren waren:

- het middelbier of gewoonbier, aan 6 rijngulden 4 stuyvers
- het goedbier of geschenkbier, aan 20 rijngulden
- het dobbelbier of extrabier, aan 24 rijngulden.

18^e Ridderslag

Op 1 april 1989 hadden we onze Bierproeven, waaraan 12 personen deelnamen, onderweg zijn we er twee verloren, wat dus een aankomst van 10 betekende. Tien bierliefhebbers, die werden verheven tot de titel van Adelborst en dit tot 3 juni de dag van de Ridderslag.

Op deze zaterdag, was dus iedereen aanwezig, een voltallige pers, de Hoge Raad in volledig ornaat en natuurlijk de Adelborsten.

In aanwezigheid van een 90 tal sympatisanten, beloofden ze het Wit Hoegards bier met alle mogelijke middelen te propaganderen.

Na het drinken van het GILDEBIER (een bier samenstelling alleen te drinken op de Ridderslag) werden de Adelborsten tot Edelvrouwe en Ridder geslagen.

Hier volgen de nieuwe leden van onze Biergilde:

Diane Peeters	Kessel-lo
Freddy Francart	Hoegaarden
Benny Swinnen	Hoegaarden
Patrick Dekeyzer	Hoegaarden
Robert Van Ruysevelde	Goetsenhove
John Molenberghs	Ham
Benny Van Zavelbergh	Lubbeek
Gilbert Droogmans	Scherpenheoven-zichem
Alain Werts	Jodoigne

Eric Robert uit Tienen was deze avond verontschuldigd en blijft dus Adelborst tot een volgende gelegenheid van een Ridderslag.

Deze nieuwe Edelvrouwe en Ridders hebben zich verbonden elk jaar terug aanwezig te zijn op de plechtigheden van de Biergilde. Wat zeker een goed initiatief is, dat navolging zou moeten hebben.

We wensen onze nieuwe Edelvrouwe en Ridders nog veel genot met het Hoegards bier.

Biergilde van Hoegaarden kroont negen ridders en een edelvrouw

NIEUWSBLAD

Diane Peeters uit Kessel-Lo is edelvrouw en mag voortaan „Hoegaarden” overal verdedigen. (Foto COL)

HOEGAARDEN — Die Edele Orde vanden Moutstock lauwerde in het Kouterhof van Hoegaarden negen ridders en een edelvrouw die met sukses de proef in het herkennen van biersoorten aflegden. Hun taak bestaat er nu in overal het Hoegaardense witbier te propagieren.

De bier- en brouwersgilde stuurde sedert haar ontstaan in 1972 reeds 174 adelborsten de bierwereld in. De orde nodigt elk jaar smaakhebbers in bier uit om mee te doen aan de proeven voor ridder. De kandidaten krijgen vier biersoorten in de pint en moeten daaruit het beste, uiteraard het Hoegaardense, geblinddoekt kunnen aanwijzen na het drinken van een teug. Wie mislukt, hoeft zich geen zorgen te maken. Een tweede proef wenkt. Veertien pinten drinken en dan nog rechtdoor lopen op een streep lijkt voor gewone drinkers geen probleem. Men krijgt

immers ruimschoots de tijd om de emoties door te spoelen.

Diane Peeters uit Kessel-Lo was de enige dame tussen de tien verse gildeleden. Ze werkt als beroepsmilitaire in de vlieg-school in het nabije Goetsenhoven en komt bijgevolg wel eens in het Kouterhof in Hoegaarden waar men niet lang wacht om passanten aan te spreken.

Nieuwe ridders zijn Robert Van Ruyssevelde (Goetsenhoven), Freddy Francart (Hoegaarden), Benny Swinnen (Hoegaarden), John Molenberghs (Ham nabij Leopoldsburg), Eric Robert (Tienen), Benny Van Zavelbergh (Lubbeek), Gilbert Droogmans (Scherpenheuvel-Zichem), Alain Wertz (Geldenaken) en Patrick Dekeyzer (Hoegaarden). Ze zijn nu al met 174 in de orde om elders te verkondigen dat de Hoegaardense witte de beste is van de elf Belgische witbieren die uit de kranen vloeien. (BE)

18de traditionele ridderslag in Hoegaardse brouwerij

HIER TIENEN 8/6/89

In Hoegaarden werd op zaterdag 3 juni jl. de 18de ridderslag van „Die Edele Orde van den Moutstock” gehouden.

Tien liefhebbers van Hoegaards bier werden, tot Ridder geslagen. De gelukkigen waren: Robert Vanruysseveld, Fred Francart, Benny Swinnen, Johan Molenberghs, Eric Robert, Benny Vanzwavelbergh, Gilbert Droogmans, Alain Wertz, Patrick Dekeyzer en Diana Peeters. Deze laatste werd uiteraard niet tot Ridder maar tot Edelvrouw geslagen. En zo werd de traditie weer eens gereed.

Hoegaarden zend al jaren zonen en dochters uit om overal in het land en als het kan over de grenzen het bierdorp te laten kennen. Dit jaar werd opnieuw 9 ridders en één edeldame na zware bierproeven opgenomen in de orde van De Edele Moutstock. Hiermede is de orde al gegroeid tot 174 en is het niet te verwonderen dat de produktie van het Hoegaards bier jaar na jaar stijgt ondanks de vele pogingen tot namaak van de Hoegaardse witte. Eens geschonken steeds gedronken is de leuze van Pieter Celis want de Hoegaards is een kwaliteitsbier waar alléén de beste grondstoffen goed genoeg voor zijn.

A.S.

PUBLI- PERS